

Zápis ze společného pracovního jednání k aktualizaci programů zlepšování kvality ovzduší pro aglomeraci Praha - CZ01 a zónu Střední Čechy - CZ02

15. července 2019
Magistrát hlavního města Prahy

Průběh jednání:

Úvod:

Jednání se zúčastnili zástupci Ministerstva životního prostředí (MŽP), Magistrátu hlavního města Prahy (MHMP) a Krajského úřadu Středočeského kraje (SČK). Zástupci Ministerstva dopravy (MD) se nedostavili. Jednání probíhalo formou diskuze nad jednotlivými návrhy opatření navrženými MHMP a na závěr bylo diskutováno plnění opatření v akčním plánu SČK.

MŽP nastínilo představu vydefinování prioritních dopravních opatření, z nichž stěžejní budou ta k omezení individuální automobilové dopravy (např. mýta a zákazy vjezdu), která povedou ke změně dělby přepravní práce. Ostatní opatření budou podpůrná. Jednotlivé karty opatření bude vhodné konkrétně lokalizovat.

HMP požádal o více písemných impulsů ze strany MŽP upozorňujících na povinnost plnění zákonem stanovených imisí limitů a hrozby sankcí ze strany Evropské komise, které by mohl použít při argumentaci v Radě hlavního města Prahy (HMP). Toto povědomí je v politické sféře na minimální úrovni.

Opatření: Zavedení mýtného (zpoplatnění vjezdu vozidel)

HMP sdělil, že nelze předem zaručit, zda se na politické úrovni podaří prosadit zavedení mýta, nicméně prohlásil, že učiní všechny postupné kroky potřebné k realizaci tohoto opatření. HMP plánuje zavedení mýta do roku 2024 před zprovozněním Pražského okruhu.

MŽP zdůraznilo, že při zavedení mýta je důležité, aby základní parametry mýta byly nastaveny tak, aby skutečně vedlo ke snížení počtu vozidel vjíždějících do centra a reálnému efektu na kvalitu ovzduší, důležité je rovněž si dopředu ověřit, zda zavedení mýta nebude bránit současná legislativa.

SČK upozornil na problém související s mýtem, čímž je přesun dopravy na nezaplatněné cesty.

MŽP sdělilo, že bylo schváleno Usnesení vlády o závěrech vyplývajících z Dialogu o čistém ovzduší, ze kterého vyplývá pro MD úkol uspořádat do konce roku seminář ohledně zákazu vjezdu tranzitujících nákladních vozidel na silnice II. a III. třídy.

Opatření: Zpřísnění emisního požadavku pro vjezd TNA a BUS ve stávajících zónách s omezením vjezdu HMP plánuje docílit většího dopadu na kvalitu ovzduší zpřísněním stávajícího požadavku pro vjezd vozidel přechodem na vyšší emisní třídu EURO 5.

MŽP navrhlo možnost postupně zpřísnit toto opatření omezením na emisní kategorii EURO 6 a MHMP přislíbil prověření této možnosti.

Opatření: Častější kontroly technického stavu vozidel

HMP vyhlásí Memorandum o spolupráci při realizaci projektu „Měření emisí vozidel v silničním provozu“ mezi HMP, Policií ČR a několika Stanicemi technické kontroly-měření emisí, které

do budoucna upřesní postupy při provádění technických silničních kontrol. V případě, že by byl schválen přístroj pro měření v provozu, MHMP vybaví Policii ČR tímto zařízením.

MŽP informovalo o schválení pilotního projektu na měření emisí na národní úrovni.

Opatření: Úprava poplatku za parkování v zónách placeného stání

MHMP sdělil, že plánuje rozšíření zón placeného stání na další MČ, aktuálně je uvažováno o Praze 9, 10 a 11.

Opatření: Rozvoj soustavy záchytných parkovišť

MHMP sdělil, že rozšiřování sítě parkovišť P+R probíhá zejména v souvislosti s rozšiřováním zón placeného stání a změnami ve veřejné hromadné dopravě. Principiálně lze opatření územně rozlišit na opatření na území hl. m. Prahy a opatření na území Středočeského kraje. Opatření vyžaduje jednání se Středočeským krajem a jednotlivými obcemi v otázce stanovení koncepce rozvoje P+R v regionu, možnosti participace HMP na budování těchto parkovišť přímo v těchto obcích, zejména u železničních stanic. Pro účinnost opatření je potřeba vést dialog s jednotlivými městskými částmi, které často vyjadřují nesouhlas s vybudováním parkovišť P+R na jejich území. Na území hlavního města Prahy je akcentována strategická potřeba rozvoje systému P+R u stanic metra na okraji města, které na rozdíl od železniční dopravy není přímo dosažitelné z území Středočeského kraje a zároveň zůstává vůči automobilové dopravě konkurenceschopné. HMP má zájem na spolupráci se Středočeským krajem. P+R by měla vznikat především v místě zastávek veřejné dopravy a železnice na území kraje. Kraj by měl též uvažovat i možnosti vybudování cyklodomů. HMP potřebuje od kraje získat podklady k této strategické oblasti.

SČK informoval o vytipování 25 míst pro vybudování parkovišť P+R. Následně proběhla diskuze o vhodnosti koordinace cyklo stezek, cyklo domů, možnosti bezpečného uložení kol a motorek.

MHMP zdůraznil úlohu kraje při motivování uživatelů kol (např. menšími poplatky za úschovu).

Znovu proběhla diskuze o budování parkovišť u vlakových nádraží, kdy je nutné aby obce/kraje vykupovaly pozemky od organizace SŽDC (protože příjemcem dotace na výstavbu P+R nemůže být státní organizace). Efektivnější by bylo, aby se příjemcem dotací na budování parkovišť P+R stála přímo státní organizace SŽDC.

SČK informoval, že v současné době je zpracovávána podrobná studie chystaných lokalit pro parkoviště P+R, která by měla být dokončena v únoru 2020. MŽP požádalo o zaslání informací o vytipovaných lokalitách pro vybudování parkovišť P+R (SČK).

Termín: konec srpna 2019

Opatření: Zavedení emisních požadavků pro kotvení lodí v kotvištích HMP

Rada HMP přijala na podzim 2018 usnesení podporující remotorizaci plavidel. Byla schválena pravidla remotorizace plavidel, jejichž provozovatelé využívají břehové hrany přístavů a přístavišť ve správě HMP. Smyslem těchto pravidel je pozitivní motivace pro provozovatele plavidel ke splnění podmínek k remotorizaci lodí, která spočívá ve výhodnějších smluvních podmínkách pro provozovatele plavidel kotvících v přístavištích v majetku města. Provozovatelé plavidel, kteří do roku 2020 provedou remotorizaci, získají možnost dlouhodobějšího kotvení v přístavu HMP.

Provozovatelům, kteří neprovedou remotorizaci plavidel do 31. 12. 2020, budou následně ukončeny smluvní vztahy k využívání břehových hran přístavů a přístavišť ve správě HMP. Plavidlům bude v případě neprovedení remotorizace zakázáno vyplutí v případě vyhlášení smogové situace.

Opatření: Součinnost HMP při realizaci páteřní sítě komunikací pro automobilovou dopravu a dokončení Pražského okruhu

Diskutována byla preference a rozšiřování MHD, největší důraz by měl být kladen na spolehlivost a průjezdnost autobusů a tramvají.

SČK upozornil na nedostatek, který je nutno řešit. Autobusy dojíždějící ze Středočeského kraje do Prahy nejsou vybaveny preferenčním zařízením pro signalizaci, je nutná koordinace.

HMP přislíbil podporu a upozornil na vhodnost podpory ve všech oblastech spolupráce z obou stran.

Opatření: Podpora elektromobility

MHMP informoval o činnostech, které v této oblasti vyvíjejí.

Pilotní projekty, které se nacházejí ve vysokém stádiu připravenosti a navazují na soubor předchozích pilotních ověřovacích projektů v oblasti elektromobility nekolejové veřejné dopravy, mají za cíl prokázat vhodnost různých technologických řešení (např. dynamického a statického nabíjení) pro různé provozní podmínky. V návaznosti na výsledky těchto pilotních ověřovacích projektů vznikne Koncepce elektrifikace autobusových linek v Praze, která stanoví další koncepci rozvoje již s konkrétními závěry, které se následně propíší i do průběžné obnovy vozového parku autobusů PID.

V současné době roste počet nově zaregistrovaných osobních elektromobilů a s tím souvisí nutnost vybudování hustší sítě dobíjecích stanic. Rozvoj elektromobility přímo souvisí s nabíjecí infrastrukturou, kterou je třeba řešit systematicky a využít tak všech dostupných možností – samostatných nabíjecích stanic, sloupů veřejného osvětlení, vybavení nabíječkami v garážích apod. Výstavba nových nabíjecích stanic s rychlejším typem nabíjení přinese navýšení počtu elektromobilů. Využití pomalejších běžných nabíjecích stanic je možné v místech, kde budou elektromobily zaparkovány dočasně po delší časový úsek (parkoviště typu P+R), nebo dlouhodobě (sloupy veřejného osvětlení). Nejen v Praze, ale i v celé ČR se postupně staví nové nabíjecí stanice. Stávající síť nabíjecích stanic pro elektromobily na území hl. města Prahy činí přibližně 100 stanic a ve srovnání s evropskými městy jako Amsterdam nebo Vídeň je hustota dobíjecí sítě řídká a nedostačující pro výraznější rozšíření elektromobility v Praze. V návaznosti na uvedený deficit je třeba v Praze a okolí rozvíjet síť nabíjecích stanic všech typů.

Opatření: Územní plánování

MHMP položilo dotaz, zda bude karta opatření ED1 v PZKO zachována s ohledem na připomínky, které obdrželi od Institutu plánování a rozvoje.

MŽP zdůraznilo, že se jedná o klíčovou kartu opatření, která může výrazně napomoci udržitelnému rozvoji území, je potřeba se zaměřit na stanovení podmínek (napojení na MHD, železnici, atd.).

MHMP upozornil, že existující územně plánovací dokumentace obcí SČK nabízí obrovské plochy pro rozvoj bydlení, bez dostatečné infrastruktury a možnosti pracovních míst, což v konečném důsledku znamená nárůst dopravy dojíždějící do hlavního města.

Úkol pro MŽP – zrevidovat kartu opatření.

Opatření: Zákaz používání fukarů na listí

MHMP informoval, že uvažuje o zavedení vyhlášky dle vzoru města Brna.

Opatření: Minimalizace imisních dopadů při umísťování nových zdrojů na území města

MHMP upozorňuje na problém s prokazováním a ověřováním ekodesignu u krbových topidel v rámci požadavků vyplývajících ze závazných stanovisek a přimlouvá se za spolupráci MŽP při metodickém vedení. MŽP vysvětlilo, že oproti evropským předpisům, které požadavky na ekodesign uvádí až od

roku 2022, česká legislativa zavádí povinnost prokázat ekodesign výrobku dle §16 odst. 2 v kombinaci s přílohou č. 10 už od roku 2020.

Závěrem SČK diskutoval s MŽP plnění opatření v akčním plánu Středočeského kraje.

MHMP upozornil na potřebu změny zákona o ochraně ovzduší v souvislosti s připravovaným Metodickým pokynem ke stanovování podmínek k omezení emisí ze stavebních strojů a z dalších stavebních činností. Městské části už umí pracovat s podmínkami pro omezování prašnosti při stavební činnosti a tato problematika by měla být i nadále řešena.

MHMP požádal MŽP o zaslání požadavků na podkladové materiály k vyhodnocení dopadů navrhovaných opatření na kvalitu ovzduší, které bude potřeba k posouzení nového PZKO v rámci procesu SEA.

V Praze dne 16. července 2019

Zpracovala: Ing. Hana Marková

Schválil: Bc. Kurt Dědič, ředitel odboru ochrany ovzduší